

Sygn. akt IX Ka 1162/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Karamara

Sędziowie: SO Anna Szeliga (spr.)

SO Ewa Opozda-Kałka

Protokolant: protokolant sądowy Anna Wołowicz - Piłat

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Hojnowskiego

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2013 roku

sprawy **L. S.**

oskarżonego o przestępstwo z art.207 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich

z dnia 9 maja 2013 roku sygn. akt II K 166/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. S. kwotę 576,60 (pięćset siedemdziesiąt sześć 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego przed sądem II instancji;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IXKa1162)13

UZASADNIENIE

L. S. oskarżony został o to, że w okresie od 5 listopada 2011r. do 23 grudnia 2011r. w miejscowości M. , powiatu (...) , woj. (...) będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Końskich z dnia 4.04.2007r. sygn.. akt IIK344)06 za umyślne przestępstwo podobne , w ciągu pięciu lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej sześciu miesięcy , którą to odbywał w okresie od dnia 07.09.2009r. do 07.05.2010r. znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną B. S. w taki sposób , że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe podczas, których ciągnął ją za włosy , ubliżał słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe , groził zabójstwem oraz wyganiał ze wspólnie zajmowanego mieszkania , tj. o przestępstwo z art. 207§1kk w zw. z art. 64§1kk.

Sąd Rejonowy w Końskich wyrokiem z dnia 9 maja 2013r. w sprawie (...)13 oskarżonego L. S. w ramach zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w dniu 23 grudnia 2011r. w M. , pow. (...), woj. (...) będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Końskich z dnia 4.04.2007r. sygn.. akt IIK344)06 za umyślne przestępstwo podobne , w ciągu pięciu lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej sześciu miesięcy , którą to karę odbywał w okresie od dnia 07.09.2009r. do 07.05.2010r. naruszył nietykalność

cielesną B. S. poprzez ciągnięcie jej za włosy i czyn ten zakwalifikował z art. 217§1kk w zw. z art. 64§1kk i na podstawie art. 217§1kk w zw. z art. 34§1i2kk i art. 35§1kk wymierzył mu karę 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym . Oskarżonego L. S. w ramach zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w okresie od 5 listopada 2011r. do 23 grudnia 2011r. w M. , pow. (...), woj. (...) będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Końskich z dnia 4.04.2007r. sygn.. akt IIK344)06 za umyślne przestępstwo podobne , w ciągu pięciu lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej sześciu miesięcy , którą to karę odbywał w okresie od dnia 07.09.2009r. do 07.05.2010r. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru , wielokrotnie ubliżał B. S. słowami uznawanymi powszechnie za obelżywe i czyn ten zakwalifikował z art. 216§1kk w zw. z art. 12kk i z art. 64§1kk i na podstawie art. 216§1kk w zw. z art. 34§1i2kk i art. 35§1kk wymierzył mu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art.85kk , art. 86§1i2kk wymierzone oskarżonemu kary ograniczenia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 17§1pkt.10kpk w zw. z art. 414§1zd.1kpk umorzył wobec oskarżonego L. S. postępowanie w sprawie wypowiedzania w dniu 23 grudnia 2011r. w M. , pow. (...), woj. (...) wobec B. S. groźby karalnej pozbawienia jej życia tj. o czyn z art.190§1kk . Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu kwotę 1692,48 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu . Na podstawie art. 624§1kpk zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych .

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego L. S. , który zarzucił rozstrzygnięciu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść , polegający na ustaleniu , że w okresie objętym aktem oskarżenia tj. od 5 listopada 2011r. do 23 grudnia 2011r. w miejscowości M. oskarżony naruszył nietykalność cielesną żony B. S. oraz ją znieważał , w sytuacji , w której brak jednoznacznych dowodów świadczących o tego rodzaju zachowaniach, w szczególności obdukcji lekarskiej oraz oparciu aktu oskarżenia praktycznie jedynie o pomówienia pokrzywdzonej , przy istnieniu szeregu dowodów przeciwnych , w szczególności zeznań H. K. (1), J. P. i I. S. oraz wyników wywiadu środowiskowego .

W uzasadnieniu apelacji obrońca oskarżonego wskazał także zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej 5 miesięcy ograniczenia wolności, jako nieadekwatnej do stopnia zawinienia .

W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego oraz przyznanie wynagrodzenia za obronę z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna w stopniu oczywistym, co oznacza, że brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów w niej podniesionych, jak też wniosków końcowych. Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do zmiany lub uchylecia zaskarżonego wyroku z przyczyn , które należało uwzględnić z urzędu.

Kwestionując rozstrzygnięcie , obrońca oskarżonego wskazuje , iż Sąd Rejonowy dokonał błędnych ustaleń faktycznych , które to uchybienie było skutkiem naruszenia zasad procesowych w zakresie przeprowadzania i oceny dowodów .

Przede wszystkim podkreślić należy , że o błędzie w ustaleniach faktycznych można mówić wówczas, gdy ocena dowodów została dokonana przez Sąd orzekający z naruszeniem art. 7kpk , tj. sprzecznie z zasadami wiedzy , logiki i doświadczenia życiowego , bądź też wówczas , gdy Sąd czynił ustalenia faktyczne w oparciu o niepełny materiał dowodowy.

Tymczasem analiza akt sprawy niniejszej w powiązaniu z pisemnym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku prowadzą do wniosku, że Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie dowody niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy niniejszej , ocenił je we wzajemnym powiązaniu ze sobą , w pisemnych motywach wyroku wskazał przyczyny dla których jedne dowody uznał za wiarygodne , a także dlaczego innym, przymiotu tego odmówił.

Tak dokonanej oceny nie można uznać za niepełną , czy też jednostronną lub nielogiczną

Sąd I instancji z dużą wnikliwością dokonał oceny zarówno wyjaśnień oskarżonego , jak też zeznań pokrzywdzonej oraz świadków . Sąd I instancji rozważył wszystkie okoliczności mające znaczenie dla poczynienia prawidłowych ustaleń. Apelacja nie przytacza natomiast żadnych argumentów , które mogłyby podważać prawidłowość rozumowania tegoż Sądu.

Dla porządku wskazać należy, że w procesie karnym pomówienie funkcjonuje w nieco innym znaczeniu, a mianowicie pomówienie jest to obciążenie w złożonych wyjaśnieniach innej osoby odpowiedzialnością za przestępstwo, który to dowód podlega swobodnej ocenie , na równi z innymi dowodami (wyrok SN z dn. 12.01.2006r. lex nr 178181). W tej sytuacji zeznania pokrzywdzonej , które choć w swej treści są niekorzystne dla oskarżonego , nie są pomówieniem w znaczeniu procesowym , bowiem B. S. nie występowała w roli współoskarżonej . Wymóg precyzyjnego formułowania zarzutów jest niezbędnym minimum, jakim cechować się winny środki odwoławcze pochodzące od podmiotów profesjonalnych.

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego , analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku nie pozwala na podzielenie poglądu , że Sąd I instancji stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalił w oparciu o wybiórczą ocenę dowodów . Rzeczywiście ustalenia co do przypisanych oskarżonemu czynów Sąd ten , poczynił głównie w oparciu o zeznania B. S. , a także korespondujące z nimi zeznania świadka A. P. (2) oraz dokumentów w postaci wydruku z policyjnej bazy danych i tzw. niebieskiej karty , jednakże okoliczność ta absolutnie nie świadczy o tym, że tak dokonana ocena jest jednostronna . Stanowi natomiast naturalną konsekwencję konieczności wyboru wersji zdarzenia w sytuacji, kiedy strony procesowe odmiennie opisują jego przebieg. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zeznań pokrzywdzonej B. S. . Przede wszystkim wskazać należy, iż dowodu tego nie ocenił w sposób bezkrytyczny , bowiem dostrzegł, że opisywane przez pokrzywdzoną zachowanie L. S. określane przez nią jako znęcanie , w istocie stanowiło jej subiektywne odczucie, które biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego z art. 207§1kk , należało zrozumieć, a nie oceniać jako celowe manipulowanie faktami. Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, iż pokrzywdzona w toku niniejszego postępowania konsekwentna pozostawała co do tego, że w okresie zarzutu oskarżony wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe . Przytaczała używanie przez oskarżonego sformułowania oraz opisywała okoliczności w jakich były wypowiedzane . W sposób konsekwentny w toku całego postępowania B. S. opisała również okoliczności w jakich oskarżony w dniu 23.12.2011r. naruszył jej nietykalność cielesną , poprzez szarpanie jej za włosy . W tym zakresie jej relacje znajdują potwierdzenie w zeznaniach A. P. (2) , funkcjonariusza policji, który w tym dniu podejmował interwencję w mieszkaniu stron. Opisał on wygląd , zachowanie pokrzywdzonej oraz przytoczył opis zdarzenia , który B. S. przedstawiła w trakcie interwencji , bezpośrednio po zdarzeniu. Dowody te pozostają ze sobą w ścisłym związku , wzajemnie się uzupełniając i potwierdzając. W tej sytuacji brak jest podstaw do tego by uznać, że relacje pokrzywdzonej opisujące wyzwiska oraz okoliczności w jakich doszło do naruszenia nietykalności cielesnej , nie są wiarygodne. Analiza tych zeznań wskazuje bowiem, że pokrzywdzona w sposób wyważony opisywała zachowanie oskarżonego , a w szczególności akcentowała te czyny, które były dla niej szczególnie upokarzające . Zauważyć przy tym należy, że pokrzywdzona w toku niniejszego postępowania , w związku z uprzedzeniem Sądu o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu, nie złożyła wniosku o ściganie oskarżonego za czyn z art. 190§1kk , co zaprzecza argumentom podnoszonym w apelacji , a wskazującym na nasilenie złej woli po stronie pokrzywdzonej

Wbrew wywodom apelacji ani wyjaśnienia oskarżonego, ani też zeznania świadków I. S., H. K. (2) (a nie jak wskazano w apelacji H. K. (1)), czy J. P. , nie mogą podważać wiarygodności zeznań pokrzywdzonej . Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy również przeanalizował wyjaśnienia oskarżonego L. S. , zachowując w tym zakresie należyłą rozwagę. Jak słusznie wskazał relacje oskarżonego w części , gdzie zaprzeczał popełnieniu przestępstwa znęcania uznał za wiarygodne , jednak w zakresie , gdzie zaprzeczył kierowanym do byłej żony wyzwiskom oraz szarpaniu jej w dniu 23.12.2011r. za włosy , ocenił jako nie znajdujące oparcia w pozostałych dowodach . W istocie bowiem oskarżony zaprzeczał jedynie twierdzeniom pokrzywdzonej , przy tym jednak pewne okoliczności podawane przez pokrzywdzoną przyznawał (jak choćby to, że podczas awantury w dniu 23.12.2011r. miał w rękach nóż) , choć przedstawiał odmienną od pokrzywdzonej ich interpretację (chciał ukroić sobie coś do

jedzenia, miał rozcięty łuk brwiowy, nie wyglądał najlepiej i może dlatego żona się wystraszyła). Powołany w apelacji wywiad środowiskowy, który obrońca wskazuje jako wspierający wyjaśnienia oskarżonego, w istocie jednak nie zawiera, aż tak jednoznacznie pozytywnych informacji. Wskazano tam bowiem cechy osobowości oskarżonego, które potwierdzają konieczność szczególnej ostrożności przy ocenie jego relacji, jak choćby brak krytycyzmu do stwierdzonego przecież uzależnienia od alkoholu, czy zmianę postawy tj. powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu w związku z ubieganiem się o zgodę na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego.

Odnosząc się do zeznań wskazanych wyżej świadków stwierdzić należy, że żadna z tych osób nie była bezpośrednimi obserwatorami zachowania oskarżonego wobec żony, w istocie zatem ich relacje nie mając znaczenia dla dokonywania ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Okoliczność zaś, iż przedstawiają pokrzywdzoną jako osobę konfliktową, sama w sobie nie podważa prawdziwości jej relacji.

Akcentowany w apelacji fakt, iż pokrzywdzona nie przedstawiła obdukcji lekarskiej stwierdzającej obrażenia ciała, jest niezrozumiały. Przede wszystkim zauważyć należy, że oskarżonemu przypisano czyn polegający na naruszeniu nietykalności cielesnej, a więc taki, który z istoty swej nie wiąże się z pozostawieniem na ciele śladów przemocy. Okoliczności jego popełnienia zostały zaś ustalone w oparciu o zeznania pokrzywdzonej oraz potwierdzające je zeznania A. P. (2).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy jest wszechstronna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a zatem czyniąca zadość przepisowi art. 7kpk.

Odnosząc się do orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej ograniczenia wolności, którą Sąd Rejonowy wymierzył w wysokości 5 miesięcy z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do zmiany jej wymiaru. Okoliczności świadczące o stopniu zawinienia oskarżonego oraz społecznej szkodliwości jego czynu Sąd Rejonowy uwzględnił wymierzając kary jednostkowe za poszczególne czyny, prawidłowo oceniając powyższe. W tej sytuacji kwestionowanie stopnia zawinienia w przypadku wymiaru kary łącznej, jest o tyle nieuprawnione, że orzekając tą karę Sąd Rejonowy uprawniony był jedynie do badania relacji zachodzących pomiędzy poszczególnymi czynami. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo - podmiotowy łączący te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wymiar kary łącznej powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa (wyrok SA w Szczecinie (...))¹³ z dn. 18.04.2013r. lex nr 1314890). W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy należyście uwzględnił ścisły związek przedmiotowy i podmiotowy przypisanych oskarżonemu czynów, wyrażający się tożsamością osoby pokrzywdzonej, zbliżonym sposobie działania, podobieństwem obu czynów i zbieżnością czasową i słusznie uznał, że karą adekwatną będzie kara łączna 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin, a więc kara zbliżona do dolnej granicy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 437§1kpk orzekł jak w wyroku.

Na podstawie §14 ust.2 pkt.4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądono ustanowionemu w sprawie obrońcy z urzędu kwotę 576.60 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżonemu L. S. w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624§1kpk zwolniono L. S. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, bowiem oskarżony jest bezrobotnym, nie osiąga dochodów, a więc ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

SSO Anna Szeliga SSO Zbigniew Karamara SSO Ewa Opozda – Kałka